

K.1.1. A háztartási szektor összes korrigált, rendelkezésre álló jövedelme

Az indikátor a KSH nemzeti számlái alapján a háztartási szektor (a magánháztartások) összes korrigált, rendelkezésre álló jövedelmét mutatja, idősorban. A magánháztartások elsődleges jövedelmeinek egyenlegét értjük ez alatt, amely jövedelmi oldalról működési eredmény: a munkavállalói jövedelmeket és vagyomból származó jövedelmeket mínusz a vagyonnal kapcsolatos kifizetéseket, valamint a jövedelmek készpénzben történő újraelosztása során kapott bevételeket tartalmazza. A természetbeli társadalmi juttatások nem szerepelnek benne.

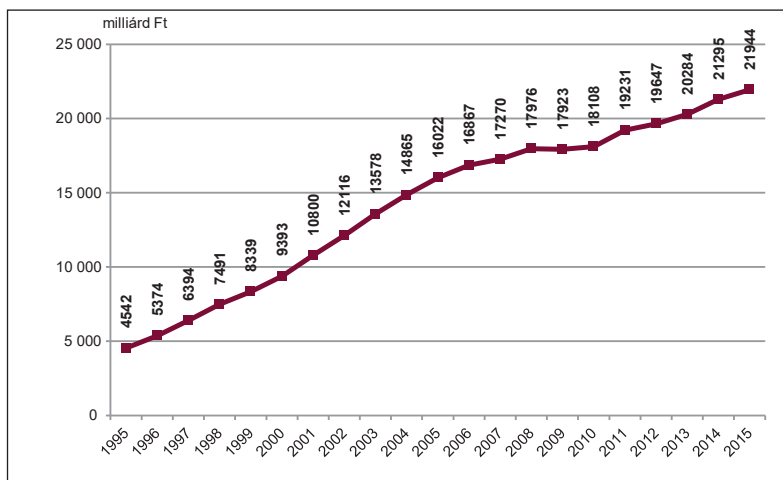
A háztartások rendelkezésre álló, korrigált jövedelme a háztartási termelésből számolt virtuális jövedelemnél 33%-kal nagyobb lesz. Ez nem olyan jövedelem, amit pénzben megkapnának, hanem egy imputált jövedelem, ami azoknak a szolgáltatásoknak a munkaértéke, amit maguknak termeltek. Ha a háztartások ezeket a szolgáltatásokat meg akarták volna venni, ennyivel többet kellett volna költeniük, vagyis ekkora többletjövedelemre lett volna szükségük, hogy háztartási termelés nélkül elérjék és fenntartsák ezt a fogyasztási színvonalat.

A háztartások kiterjesztett fogyasztását úgy kaptuk meg, hogy a nemzeti számlákban kimutatott háztartási fogyasztásból levontuk a háztartási termelés folyó termelőfelhasználását és tartóeszköz-vásárlásait, de hozzáadtuk a háztartási termelés teljes kibocsátását.

Összegezve: a háztartási termelés figyelembevétele jelentősen módosítja a háztartások megjelenését a nemzeti számlákban, többszörösére emelkedik a háztartások kibocsátása, és jelentősen, mintegy harmadával növekszik a kimutatott jövedelme és a fogyasztása is. Kérdés, mekkora a háztartási termelés volumene az egész nemzetgazdaság viszonylatában.

A háztartási termelés nemzetgazdasági nagyságrendjének megítélésében segít a nemzeti számlákban kimutatott, 2010-ben 27 052 milliárd Ft-ot kitevő GDP-hez való viszonyítás. A háztartási termelés nemzeti számlákban figyelembe nem vett részére a megfelelőnek ítélt speciális helyettes nettó bérével számított bruttó hozzáadott érték 6119 milliárd Ft, ami azt jelenti, hogy 23%-kal magasabb GDP-t eredményezett volna, ha a háztartási termelést is teljes egészében figyelembe vennénk.

Tekintettel azonban arra, hogy a háztartási termelésben előállított bruttó hozzáadott értékben legnagyobb súllyal a munkaidő értéke szerepel, nem meglepő, hogy

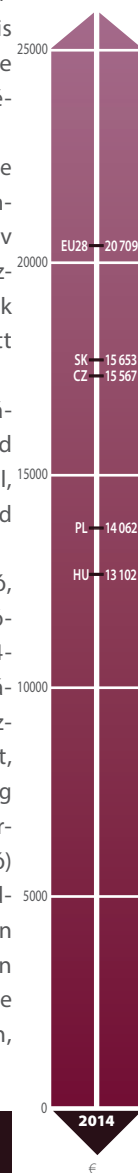
Forrás: KSH

a munkaidő értékbecslésének különböző eljárásaitól függően jelentősen eltérő eredményeket kapunk. Minél magasabb a bér, annál nagyobb a háztartási termelés virtuális hozzájárulása. A háztartási termelés figyelembevétele a választott értékelési módszertől függően a GDP értékét 22–47%-kal egészítené ki.

Bár az adatok részleteikben nem összehasonlíthatóak, de a nagyságrend összevetésére alkalmasak. Eszerint a nemzeti számlákban a figyelembe nem vett munkaidő 10 év alatt közel 9%-kal emelkedett, és ezzel összhangban a háztartási termelésben előállított bruttó hozzáadott érték GDP-hez viszonyított aránya is 8-9 százalékponttal nőtt a speciális helyettes bérekkel számolva.

Összefoglalóan megállapíthatjuk, hogy a háztartásokban végzett fizetetlen munka, bár láthatatlan marad a gazdaságstatisztika, a nemzeti számlák szempontjából, országosan jelentős gazdasági teljesítményt képvisel mind a háztartások, mind az egész nemzetgazdaság szintjén.

Az ehhez nagyon közel álló indikátor az egy főre jutó, korrigált rendelkezésre álló háztartási jövedelem, vásárlóerő-paritáson, amelyre az EU-tagországok adatsora 2014-re vonatkozik. Az adatok szerint 2014-ben Magyarországon az egy főre jutó, korrigált rendelkezésre álló háztartási jövedelem, vásárlóerő-paritáson 13 102 euró volt, szemben az EU28-átlaggal (20 709 euró). Hazánk kizárólag Romániát (9152 euró), Lettországot (11 802 euró), Horvátországot (12 339 euró) és Észtországot (13 074 euró) tudta megelőzni. A visegrádi országok mindegyike kedvezőbb adattal rendelkezett, mint Magyarország, hiszen Lengyelországban 14 062 euró, a Cseh Köztársaságban 15 567 euró és Szlovákiában 15 563 euró volt az egy főre jutó korrigált rendelkezésre álló háztartási jövedelem, vásárlóerő-paritáson.

Az indikátor értéke hazánkban nőtt, de elmarad az EU28 átlagától, és a visegrádi országok között is a legalacsonyabb.

Forrás: Eurostat